

ordenen, hvor der tales om en „formaalstjenlig“ Forsvarsplan, opfatter jeg det paa den Maade, og vil have det lagt ind i min Afstemning, at jeg derved mener en Forsvarsplan, som tjener det formaal inden for en vis nærmere angivet finantiel Grændse og med de Midler og Kræfter, som iøvrigt staa til vor Raadighed, at skabe et saadant Forsvar for Danmark, at det ikke bliver muligt for en Fjende at angribe nogen Hovedlandsdel, uden at det viser sig for ham, at vi have en alvorlig Villie til at gjøre Modstand.

Thomsen: Naar man som jeg har havt Leilighed til flere Gange her i Salen at fremsætte sin Opfattelse af den Betydning, Forsvarsvæsenets forstandige Løsning har for Landet, og naar man har havt Leilighed til oftere at udtale og hørde sine Anskuelse om, hvorledes en saadan forstandig Ordning bør gjennemføres, er det ikke noget stor Sorg for En, naar man nu i denne Samling for anden Gang staa ved første Behandling af Befæstningslovforlaget, og dog er saaledes stille, at man saa for anden Gang ligesom den første Gang i Grunden forud er afskåret fra at kunne diskutere selve den foreliggende Sags Realitet, idet der første Gang strax blev fremsat Forslag om Nedsættelse af et Grundlagsudvalg, og der nu i Dag nærmest kun forhandles om den foreliggende motiverebe Dagsorden. Jeg kunde derfor for mit Bedkommende godt aldeles have holdt mig borte fra den i Dag stedfindende Diskussion; men der har været en enkelt Tanke, som jeg har fundet paa Bunden af flere Udtalelser, og ligeoverfor hvilken jeg dog har troet det rigtigt ikke at undlade at fremsætte en Modbemærkning. Jeg har nemlig bagved forskellige Udtalelser fundet den Tanke, at Udfaldet af de stedfindende Folkethingsvalg skulde have godkjendt den Plan for Forsvaret, som blev vedtagen her i sidste Samling efter Hvertallets Indstilling, som den rigtige, og jeg har ligeledes hørt den Tanke her udtale, at vi, der havde andre Anskuelse, derfor nu burde holde os saameget som muligt tilbage fra selve Diskussionen, og at det i alle Tilfælde vilde være klart, at før vi havde bestemt opgivet de mere videregående Anskuelse, som vi havde vedrørende Forsvarsvæsenets Udvikling, før kunde en Overenskomst mellem andre Medlemmer og os ikke lykkes. Jeg anser den saaledes fremsatte Tanke for at være fuldstændig urigtig. For mit Bedkommende har Folkethingsvalgenes Udfald vel kunnet være et Fingerpeg i Retning af, hvad der maa betragtes som det i Dieblirket Gjennemførlige, men det har ikke kunnet forandre den Anskuelse, jeg har om, hvad der er det Rigtige med Hensyn til Forsvarsvæsenet. Jeg er kommen til min Overbevisning gennem en Række af Undersøgelser, gennem en Række af Grunde, og jeg er kun i Stand til at gaa bort fra denne min Overbevisning derved, at der ligeoverfor den sættes Grunde, der ere

stærkere end mine. Men endnu mindre har jeg kunnet erkjende, at vi, der have forskellige Anskuelse fra Hvertallet, skulde have en særlig Forpligtelse til nu at holde vore Anskuelse tilbage. Jeg erkjender vel, at der er mange Forhold, hvor Tausshed er Guld, og jeg har ofte været i det Tilfælde, at jeg har anset det for rigtigt at tie; men, naar man som jeg betragter Forsvarssagen som værende af overordentlig indgribende Betydning for hele Landet, og naar man som jeg særlig har beskæftiget sig i en lang Aarrække med dette Spørgsmaals Løsning, vilde jeg anse det som en Svigtet af min Pligt, naar jeg holdt min Anskuelse tilbage. Jeg skal ganske vist bøje mig, naar der i Tiden ved Lov er fastsat Bestemmelser, selv om jeg ikke anser disse for heldige; men saalænge Sagen staa under Diskussion, anser jeg det som en Pligt at give mit Bidrag til at hævde min Anskuelse, og jeg anser det som en saameget større Pligt, naar jeg føler, at det er Faa, der staa ved Siden af mig, og at de Faa i den senere Tid ogsaa ere blevne færre; netop derfor anser jeg det for at være en saameget større Pligt ikke at undlade at sige sin Mening. Derfor skal jeg nu ogsaa her kortelig tillade mig at gjentage min Opfattelse af Hovedtrækkene af dette Spørgsmaal. Og det er den, at man har handlet uforsvarligt ved nu i en Række af Aar ikke at se paa de militære Spørgsmaal for deres egen Skyld, men kun at betragte dem som rent politiske, at man har handlet uforsvarligt derved, at man nu 12 Aar efter sidste Krig endnu ikke engang har klaret sig, hvad Forskjel det har paa den strategiske Opfattelse, og hvad Forskjel, det medfører for Landets Forsvar, at vi have mistet $\frac{2}{3}$ af vort Territorium, hvad Forskjel det gjør, at vor Landgrændse mod Syd for 12 Aar siden blev flyttet fra Elben til Kongeaen, og hvad Forskjel det gjør, at paa Grund af vor egen Forsømmelse af vor Flaades Udvikling og paa Grund af den Kraft og Energi, som man andre Steder har sat paa Flaadens Udvikling, ere vi nu stillede saaledes, at vi aldrig kunne forudsættes nogensinde at komme i en Krig, hvor vi kunne vente at være Herrer til Søs, at Forholdet ved en Krigs Begyndelse vil være saaledes, at Grændsen for vort Land kun er en Mil fra vore Kyster. Derfor betragter jeg det som den første og uafviseligste Pligt for os, at vi saa hurtigt som muligt i det Mindste søge at bevare det gode Raaben, vi have paa vor Haand i en nogenlunde brugbar Stand, og at vi derfor sørge for, at de Love, der skulle ordne Hærens og Flaadens Forhold, bringes i den Skikkelse, at vi dog i det Mindste stille de Personer, der henhøre til Hæren og Flaaden saaledes, at de kunne se med Tillid paa Nutid og Fremtid og bevare den Frieidighed, der er nødvendig for deres Gjerning. Jeg anser det for ikke mindre nødvendigt, at vi ogsaa stille Hæren og Flaaden, der utvilsomt i en Krig altid vilde vide at gjøre deres Pligt, saaledes, at de